

OSNOVNA ŠOLA DR. ANTONA TRSTENJAKA NEGOVA

VZGOJNI NAČRT

- popravek III.

*S spoštovanjem in odgovornostjo do
vseživljenjskega znanja*

September, 2019

Vsebina

1. IZHODIŠČA ZA OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA.....	3
2. CILJI IN VREDNOSTNI SISTEM OŠ DR. ANTONA TRSTENJAKA NEGOVA.....	3
2.1 VIZIJA ŠOLE	3
2.2 Vodila dr. Antona Trstenjaka	5
2.3 UNESCO ŠOLA	5
2.4 ZDRAVA ŠOLA	6
2.5 KULTURNA ŠOLA	6
3. VZGOJNA NAČELA ŠOLE.....	6
4. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI	7
5. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE.....	8
5.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti	8
5.1.1. Na ravni šole	8
5.1.2. Na ravni oddelkov	9
5.1.3. Na ravni posameznika	10
5.2 Svetovanje in usmerjanje ter sporazumno reševanje problemov	10
6. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE	11
7. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI.....	11
7.1. Vzgojni postopki	11
7.2. Vzgojni ukrepi	12
7.2.1 Oblike vzgojnih ukrepov	Napaka! Zaznamek ni definiran.
7.3 Vzgojni opomini	13
8. PRAVILA ŠOLE	13
9. SPREMLJAVA IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA.....	14

1. IZHODIŠČA ZA OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Pri nastajanju Vzgojnega načrta OŠ dr. A. Trstenjaka Negova smo izhajali iz Bele knjige vzgoje in izobraževanja (2011), Deklaracije o človekovih pravicah ter Konvencije o otrokovih pravicah ter iz Ustave RS v 2. sklopu pod naslovom Človekove pravice in temeljne svoboščine in zakonodaje na področju vzgoje in izobraževanja.

Zakonska podlaga izhaja iz Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli (Ur. l. RS, št. 102/2007), ki v 2. členu določa cilje osnovnošolskega izobraževanja, iz katerih lahko izpeljemo vrednote za vrednotno vzgojo. Isti zakon v 60. č členu določa, da je vzgojno delovanje strokovno delo šole in v 60. d členu zakon zahteva od osnovnih šol, da oblikujejo vzgojni načrt. Vzgojni načrt je dokument, ki vsebuje zakonsko določene sestavine in smo jih pri sestavi le-tega upoštevali.

Pomen vzgojnega načrta za OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova je dogovor o usklajenem in enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje.

2. CILJI IN VREDNOSTNI SISTEM OŠ DR. ANTONA TRSTENJAKA NEGOVA

Cilji našega vzgojno-izobraževalnega delovanja so usmerjeni v izvajanje kakovostnega učnega procesa, ki temelji na prenovljenih ciljih 2. člena Zakona o osnovni šoli (Ul. RS št. 102/07) in opredeljenih vrednotah, ki izhajajo iz vizije šole, štirih UNESCO stebrih izobraževanja (Delors) in treh glavnih projektov na šoli – UNESCO, Zdrava šola, Kulturna šola.

Kot UNESCO šola želimo slediti smernicam štirih stebrov, kot Zdrava šola izpolnjevati 12 ciljev evropske mreže zdravih šol in kot Kulturna šola dvigniti kvaliteto in obseg kulturnega udejstvovanja učencev, ter vnašati sestavine vseh treh konceptov naše šole v vzgojno-izobraževalno delo in jih živeti v šolskem, družinskem kot tudi v lokalnem okolju.

Prizadevali si bomo za celostni razvoj učenčeve osebnosti tako na učnem, osebnem in etičnem področju.

2.1 VIZIJA ŠOLE

S spoštovanjem in odgovornostjo do vseživljenjskega znanja.

SPOŠTOVANJE – medsebojno spoštovanje – samospoštovanje

Spoštovanje je vrednota, ki temelji na prepričanju, da je vsako človeško bitje dragoceno in pomembno. Spoštovanje izkazujemo, tako da se do drugih vedemo ljubeznivo in prijateljsko, in nam je mar za njihove občutke in dobro počutje. Drugi nas spoštujejo, če mi spoštujemo druge.

Spoštovanje izkazujemo, tako da:

- verjamemo, da so vsi ljudje, ne glede na starost, raso, poreklo, razred ali katerokoli drugo
- pripadnost, enako pomembni;

- sprejemamo sami sebe in verjamemo, da smo dobre osebe, vredne spoštovanja;
- spoštujemo pravico drugih ljudi, da imajo svoje mišljenje, tudi takrat, kadar se le-to razlikuje od
- našega;
- ljudi ocenjujemo na podlagi njihovih osebnostnih lastnosti in ne na podlagi njihovega
- materialnega statusa;
- poslušamo drug drugega in si prizadevamo za medsebojno razumevanje;
- se do drugih vedemo vljudno (prijazne besede), ljubeznivo in skrbimo za čustva drugih ljudi;
- se učenci trudimo za prijateljske odnose, za medsebojno pomoč, razumevanje sošolcev v stiski.

Starši in učitelji pri otrocih razvijamo življenjsko trdnost in samospoštovanje. Razvijamo čut do sočloveka, spoštujemo posameznikovo osebnost in individualnost, njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti. Pri pouku upoštevamo učenčevo radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti. Odrasli, tako učitelji in drugi zaposleni kot tudi starši, smo odgovorni, da z osebnim zgledom pozitivno vplivamo na odnose med učenci.

ODGOVORNOST do drugih, do opravljanja obveznosti, do narave in okolja

Odgovornost pomeni, da vestno opravljamo svoje obveznosti in zadolžitve ter spoštujemo dane obljube in dogovore. Odgovorni smo, kadar razumemo, kako naše vedenje vpliva na druge ljudi in smo pripravljeni prevzeti odgovornost za svoja dejanja. Odgovorne osebe so tiste, ki jim lahko zaupamo in se lahko nanje vedno zanesemo.

Odgovorno se vedemo takrat, kadar:

- razumemo, da imeti pravico pomeni tudi imeti odgovornost;
- držimo dano besedo in obljubo ter spoštujemo dogovore;
- sprejmemo svoj del odgovornosti in se obnašamo v skladu s tem;
- se trudimo svoje zadolžitve izpeljati po svojih najboljših močeh;
- prevzemamo odgovornost za svoje vedenje in se zavedamo posledic.

Učence navajamo na odgovorno ravnanje in izpolnjevanje svojih učnih in drugih šolskih obveznosti. Navajamo jih na prevzemanje posledic za svoja dejanja. Smo dosledni in natančni ter postavljamo jasna pravila in zahteve. Učence navajamo k upoštevanju navodil učitelja, ki so namenjena pridobivanju znanja in zagotavljanju varnosti. Učenci morajo prevzemati odgovornost za svoje vedenje ter spoštovati in upoštevati omejitve, ki jih predstavlja življenje v skupnosti.

ZNANJE – uporabnost znanja, vseživljenjsko znanje, znanje za dobrobit človeštva (etičnost)

Izobraževanje nam omogoča, da vidimo svet na zanimiv način in da nenehno širimo svoja obzorja. Več kot vemo, več si želimo izvedeti. Z vsako idejo se rodi nova, ki odpira nova vprašanja. Znanja ne pridobivamo le v šoli, temveč moramo izkoristiti vsako priložnost za pridobivanje novih znanj, spretnosti in vrednot, ki nam pomagajo, da pridobljeno znanje uporabimo v dobre namene.

Znanje pridobivamo, kadar:

- si prizadevamo naučiti se nekaj novega vsak dan in v vseh situacijah;
- smo vedoželjni, postavljamo vprašanja in raziskujemo svet okoli nas;
- delimo znanje, si pomagamo in se učimo drug od drugega;

- spoštujemo trud, delo in napredek vsakogar;
- cenimo umetnost, kulturo, ju proučujemo in ohranjamo;
- se vselej trudimo delati po najboljših močeh in dajati vse od sebe;
- smo vztrajni in si prizadevamo k uresnitvi svojih ciljev.

Težimo k temu, da učenci pri pouku dobijo kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti. Pri pouku upoštevamo otrokovo radovednost, specifične nadarjenosti ter posameznikove posebnosti. Učenci o svojem delu dobijo sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo ter pomoč in podporo, če ju potrebujejo.

Pri posredovanju znanja težimo k razvijanju posameznikovih zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje.

2.2 Vodila dr. Antona Trstenjaka

Kot OŠ dr. A. Trstenjaka Negova si bomo prizadevali, da ohranjamo vodila dr. Trstenjaka, ki jih razberemo iz njegovih del in njegovega načina življenja. To so:

- Držati moramo skupaj kot skupnost (*Vküp držimo!*)
- Skrb za sočloveka (*Za človeka gre*)
- Skrbeti za dobre medsebojne odnose (*Biti graditelji mostov*)

2.3 UNESCO ŠOLA

Učimo se, da bi vedeli, učimo se, da bi znali delati, učimo se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim in učimo se biti.

(po Delorsu, Štirje stebri vzgoje in izobraževanja)

Prvi steber; učiti se, da bi vedeli: pomeni pregledno, urejeno in povezano znanje, ki omogoča mlademu človeku razumeti svet. Poudarja védenja, ki omogočajo razumevanje različnih vidikov okolja, vedenja, ki spodbujajo ustvarjalno, kritično, samostojno in izvirno mišljenje. Učiti se, da bi vedeli, pomeni tudi urjenje pozornosti, spomina in mišljenja.

Drugi steber; učiti se, da bi znali delati: je tesno povezan s poklicnim izobraževanjem. Učenca moramo naučiti, da zna svoje znanje uporabiti v praksi. Razvijati moramo njegove različne sposobnosti in spretnosti, ki ga usmerijo v določene poklicne veščine, hkrati pa ga opolnomočijo za socialno obnašanje, delo v skupini in prevzemanje tveganja.

Tretji steber; učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim:

Načrtno bomo izvajali take dejavnosti, ki bodo z razvijanjem spoštovanja drugih, njihovih kultur in duhovnih vrednot omogočale reševanje sporov po mirni poti. Steber izpostavlja human odnos, ki ni prežet s tekmovalnostjo, ampak je grajen na preseganju individualizma. Kot šola bomo pri učencih razvijali sposobnost empatije, gradili odnose v dobrobit človeka, človeštva in narave. Z dejavnostmi

bomo spodbujali povezanost in soodvisnost, učili učence dialoga in izmenjave mnenj. Usmerjali jih bomo v preseganje predsodkov in gradili prostor "neizključevanja".

Četrti steber; učiti se biti: nas usmerja na pomen poznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete otroka. Pri učencih se šola mora truditi za oblikovanje vrednot in vrednotnega sistema, saj učinkovita vrednotna vzgoja oblikuje pozitivne značajske lastnosti in vrline ter osebnost učenca.

2.4 ZDRAVA ŠOLA

Na šoli izvajamo različne dejavnosti, s katerimi si prizadevamo uresničevati 12 ciljev Evropske mreže zdravih šol.

V okviru Zdrave šole se trudimo spodbujati zdrav način življenja, upoštevati strpnost in drugačnost, ponujamo preventivne programe, različne oblike sodelovanja s starši, skrbimo za zdravo in kakovostno prehrano, ozaveščamo pomen zdravega načina preživljanja prostega časa ...

Posebno skrb posvečamo medsebojnim odnosom in nenasilni komunikaciji.

2.5 KULTURNA ŠOLA

V šolskem letu 2014/15 si je naša šola pridobila laskavi naslov Kulturna šola, ki ga bo lahko uporabljala naslednjih pet let.

Naziv Kulturna šola smo si pridobili s trdim večletnim delom na različnih kulturnih področjih. Ta pridobitev pomeni velik dosežek za našo šolo in širšo lokalno skupnost, s katero šola že leta sodeluje na kulturnem področju. Naslov Kulturna šola smo si pridobili s trdim večletnim delom vseh učiteljev in seveda tudi učencev, ob veliki pomoči njihovih staršev. Da bomo ohranili ta težko pridobljeni naslov, se bomo tudi v prihodnje trudili, da bo kultura na naši šoli in izven naših zidov živela in se širila naprej.

3. VZGOJNA NAČELA ŠOLE

Vzgojna načela pomenijo način vzgojnega delovanja šole.

Vzgoja na OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova temelji na naslednjih načelih:

- Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja
- Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev
- Načelo proaktivnega oz. preventivnega delovanja
- Načelo vzajemnega sodelovanja s starši in usklajenega pristopa šole in staršev
- Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil
- Načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline
- Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti
- Načelo osebnega zgleda

(Priporočila o načinih oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole, MŠŠ, 2008)

4. OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

Redno in kvalitetno vzajemno sodelovanje šole in staršev je nujno za učinkovito vzgojno delovanje šole. S starši bomo sodelovali tako pri doseganju učno-vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav njihovih otrok ali skupin otrok.

Sodelovanje staršev v smislu poenotenja šolskega in vzgojnega področja za otroke doma in v šoli pomeni:

- spremljajo napredek svojega otroka na učnem področju
- sodelujejo pri dogovorih o načinih učne pomoči in/ali dodatnih dejavnostih
- spremljanje otrokovega dela, ki ga otrok opravlja doma
- sodelovanje pri reševanju problemov, ki jih ima njihov otrok ali skupina otrok (učne težave, pogovori, svetovanje, usmerjanje, restitucija, vzgojni ukrepi, opomin)
- upoštevanje napotkov in nasvetov, ki jih jim posredujejo strokovni delavci
- svojemu otroku jasno pokažejo, da morajo spoštovati pravila šolskega reda
- da se lahko starši, na povabilo strokovnega delavca, glede na svojo strokovno usposobljenost, vključijo v izvajanje pouka, predstavitve dejavnosti ali pomagajo pri organizaciji pouka ali drugih dejavnosti izven šole
- da o dogajanju v oddelku poročajo na svetu staršev, kjer pomagajo pri oblikovanju skupnih dogovorov in rešitev

Poleg običajnih oblik sodelovanja (roditeljski sestanki, govorilne ure) bomo organizirali še druge oblike (okrogle mize, predavanja, prireditve, dobrodelne koncerte, literarne večere, zbiralne akcije, delavnice, razstave, dneve odprtih vrat idr.) v okviru oddelčnih skupnosti in v okviru šole kot celote.

Starše bomo obveščali o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka, ustno, po telefonu in pisno. Starši imajo možnost pridobivanja informacij o učenčevih dosežkih tudi preko spletne aplikacije e-Asistent.

V primerih, ko se starši ne bodo vključevali v reševanje problemov svojih otrok, jih bodo zanemarjali ali nad njimi izvajali nasilje, se bodo praviloma v reševanje vključevale zunanje ustanove – centri za socialno delo, svetovalni centri, policija, zdravstveni domovi in ostale pristojne ustanove.

5. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

5.1 Proaktivne in preventivne dejavnosti

Proaktivne, preventivne dejavnosti šole potekajo na več ravneh: na ravni šole, na ravni oddelkov in na ravni posameznika.

5.1.1. Na ravni šole

a) Dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše, lokalno in širšo skupnost:

- Izvajanje razvojnih in drugih projektov šole in vključevanje v širše, tudi mednarodne projekte, kot priložnost za poglobljeno vzgojno delovanje in širjenje svojih zmožnosti (projekti v okviru Unesco šole, Zdrave šole, mednarodno sodelovanje z drugimi šolami in izmenjava učencev).
- Humanitarne akcije kot priložnost za učenje solidarnosti in sočustvovanja z drugimi. V ta namen na šoli sodelujemo v humanitarnih zbiralnih akcijah, katerih namen je pomoč vrstnikom po svetu in v domovini.
- Prostovoljstvo. Učenci se spoznavajo in srečujejo s starejšimi ljudmi, zanje kaj malega postorijo ali pa jim zgolj popestrijo dan. To je dobra priložnost za učenje spoštovanja do starejših, morda bolnih in osamljenih. S temi dejavnostmi se šola vključuje v lokalno okolje s poudarkom na spodbujanju sožitja generacij.
- Medgeneracijsko sodelovanje. Na šoli je devet starostnih skupin učencev, ki se vsakodnevno srečujejo. Starejši učenci se učijo strpnosti do mlajših, sodelujejo v medrazrednih skupnih projektih – starejši učenci so mentorji mlajšim, ali pa jim zgolj pomagajo pri nekaterih opravilih. Izven šole se učenci spoznavajo in srečujejo s starejšimi ljudmi, zanje kaj malega postorijo ali pa jim zgolj popestrijo dan. Učenci 1. razreda se povezujejo tudi z otroki iz bližnjega vrtca, jih povabijo na obisk v šolo ter zanje pripravijo program.
- Dan odprtih vrat šole. Je priložnost za popestritev šolskega utripa, za razvijanje kreativnosti in sodelovanja učencev na mnogih področjih, ravno tako pa za vključevanje staršev in drugih obiskovalcev v vzgojne dejavnosti šole.
- Šolski parlament. Predstavniki oddelčnih skupnosti vsako leto razpravljajo na šolskem parlamentu o temi, ki je izbrana za letno temo državnega otroškega parlamenta. Izbrani učenci svoja mnenja in mnenja ostalih osnovnošolcev predstavijo na medobčinskem, pomurskem in državnem otroškem parlamentu.
- Sodelovanje, priprava proslav z lokalno skupnostjo. Šola sodeluje z lokalno skupnostjo na različnih proslavah in prireditvah. Učenci, skupaj z učitelji pripravijo kulturni program za različne prireditve na šolski in lokalni ravni.
- Čistilna akcija. Šola skupaj s Turističnim društvom Negova – Sp. Ivanjci sodeluje na čistilni akciji.
- Povezovanje z zunanjimi inštitucijami in društvi. Ob različnih priložnostih šola sodeluje z različnimi zunanjimi inštitucijami in društvi.

b) Timsko obravnavanje in reševanje problemov na šoli

K obravnavi in reševanju problema vedno pritegnemo vse posameznike ali skupine, ki so odgovorni za nastalo situacijo ali pa za njeno reševanje – razrednik, posamezni učitelji, učenec, učenci, starši, šolska svetovalna služba, vodstvo šole, zunanje ustanove.

c) Šola je vzgojno-izobraževalna institucija

Ob obsežnih učnih ciljih predmetov se ne sme zanemarjati vzgojne funkcije pouka pri vseh predmetih in v vseh razredih. Z ustreznim vedenjem pri pouku in z boljšo medsebojno komunikacijo med vsemi udeleženci je podajanje in sprejemanje učne snovi učinkovitejše.

5.1.2. Na ravni oddelkov

a) V dogovoru s starši tedensko izvajamo razredno uro, ki traja 45 minut. Tako učiteljem razrednikom omogočamo ne le opravljanje zgolj nujnih administrativnih del, ampak imajo čas tudi za pogovore z oddelčno skupnostjo in učenje razreševanja problemov. Glede na konkretne potrebe posameznega oddelka razrednik skupaj z učenci in po potrebi s starši pripravi načrt dela razredne skupnosti. Učenci skupno pripravijo razredna pravila.

b) Pogovorne ure za učence. Če učenci vedo, da lahko sproti razrešijo manjše težave, poiščejo odraslega sogovornika. Tako je mogoče reševati probleme takrat, ko nastanejo in še niso prezahtevni za reševanje.

c) Izvajamo sorazredništvo. S tem skušamo zagotoviti, da je učencem vedno na voljo oseba, ki je zanje še posebej zadolžena. Z dobro razdelitvijo nalog s področja razredništva pa še dodatno izboljšamo kvaliteto dela na vzgojnem področju.

d) Sodelovanje razrednika bodočega 6. razreda pri različnih šolskih dejavnostih. Prehod na predmetno stopnjo je za učence zahteven in pomeni veliko spremembo. Z uvajanjem sorazredništva v 5. razredu omogočamo, da se učenci tekom šolskega leta spoznajo z bodočim razrednikom, zato lahko kasneje hitreje vzpostavijo dobre in zaupljive odnose.

e) Sestanki oddelčnih učiteljskih zborov. Učiteljski zbor oddelka se sestane, ko se v oddelku pojavijo težave in zahtevajo enotno ravnanje vseh učiteljev ter iskanje ustreznih rešitev.

f) Učna pomoč prostovoljcev ali sošolcev. Pridobivanje in usvajanje znanja ni enako zahtevno za vse učence. Ker se prav na tem področju učenci vsakodnevno potrjujejo, z učno pomočjo prostovoljcev omogočamo, da nekateri učenci premostijo učne težave pri enem ali več predmetih. Ko postanejo bolj uspešni na učnem področju, so bolj zadovoljni, kar se odraža tudi na vedenjskem področju.

g) Krepitev pozitivne samopodobe. Ob vsesplošni krizi družbenih vrednot in poudarjeni storilnostni naravnosti šolskega sistema, je še kako pomembno omogočiti učencem, da spoznajo svoje prednosti in sprejmejo pomanjkljivosti. Naučiti jih skušamo, da si glede na svoje zmožnosti postavljajo uresničljive cilje, katerih doseganje povečuje pozitivno motivacijo in boljše počutje.

h) Neformalno druženje učiteljev, učencev in staršev posameznih oddelkov (razredne prireditve, izleti, pikniki ob koncu šolskega leta ...) prispevajo k občutku povezanosti in pripadnosti oddelku.

i) Šole v naravi, ekskurzije in dnevi dejavnosti so prav posebna priložnost za socialno učenje in medsebojno spoznavanje.

j) Razredni projekti. Učenci v njih zavzeto sodelujejo, naučijo se veččin timskega dela, sodelovanja in dogovarjanja. Te spretnosti bodo v prihodnosti potrebovali v osebnem in poklicnem življenju.

5.1.3. Na ravni posameznika

a) Dosledno obravnavanje rizičnih oblik vedenja pri posameznih učencih in skupinah z namenom uvida v nesprejemljive oblike vedenja in usmerjanje v iskanje sprejemljivih oblik vedenja v skladu z dogovorjenimi vrednotami.

b) Pomoč posameznim učencem z učnimi težavami – razrednik, svetovalna služba, učenci, starši, prostovoljci.

c) Sodelovanje v projektu pomoči za učence s specifičnimi učnimi težavami, v katerem sodelujejo tudi zunanji strokovnjaki.

d) Skrb za učence s posebnimi potrebami. Delo s temi učenci učitelje in strokovne delavce spodbuja k iskanju novih metod in oblik dela, da učenci lažje premagajo svoje težave. Posebna pozornost je namenjena krepitvi dobre samopodobe teh učencev in razvijanju njihovih močnih področij. Z ustreznim vključevanjem sošolcev se vsi učenci učijo sprejemati drugačnost in jo spoštovati.

e) Skrb za nadarjene učence. Prizadevamo si za iskanje možnosti, da bi nadarjeni učenci dobili v okviru pouka, šolskih in obšolskih dejavnosti možnosti za razvoj svojih potencialov na intelektualnem, športnem, umetniškem in socialnem področju.

5.2 Svetovanje in usmerjanje ter sporazumno reševanje problemov

Je pomemben del vzgojnega delovanja in ima predvsem preventivno funkcijo.

a) Preventivne delavnice za učence vodijo učitelji, šolska svetovalna služba in zunanji sodelavci. Preko njih se učenci učijo socialnega vedenja, v interakciji z drugimi spoznavajo svoje potrebe in potrebe drugih, svoja vedenja, čustvovanja in delovanja ter razvijajo socialne veščine.

b) Svetovanje v težavah je namenjeno skupini učencev ali posameznikom, kadar le-ti potrebujejo večjo skrb in pozornost. Izvajajo ga posamezni učitelji, zlasti razredniki, v večji meri pa se vključuje tudi svetovalna služba. Kadar je potrebno, k svetovanju povabimo še starše, v posameznih primerih pa tudi zunanje strokovnjake oz. ustanove. Timsko delo je še zlasti pomembno, kadar je potrebno za posameznega učenca oblikovati individualizirani vzgojni program.

c) Profesionalno svetovanje in usmerjanje je namenjeno zlasti učencem, delno tudi staršem. Učence navajamo na prevzemanje odgovornosti za svoje znanje in odločanje za nadaljevanje šolanja in izbiro poklica.

6. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

S pohvalami in nagradami želimo pri učencih utrjevati želeno vedenje in dobro šolsko delo ter jih spodbujati k osebni napredku.

Pohvale (viden napredek pri določenem predmetu, športni dosežek, izdelek) zabeležijo in izrekajo razredniki ali mentorji, priznanja za pomembnejši dosežek izreka ravnateljica.

Pohvale in priznanja dobijo učenci v pisni obliki ter so javno pohvaljeni.

Podrobnejše kriterije za podeljevanje pohval, priznanj in nagrad za posebne dosežke učencem ureja Pravilnik o podeljevanju pohval, priznanj in nagrad OŠ dr. A. Trstenjaka Negova.

7. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

K uresničevanju vzgojnega delovanja šole in upoštevanju pravil šolskega reda pripomorejo strokovni delavci s svojim ravnanjem in osebnim zgledom, pri čemer k sodelovanju povabijo tudi starše.

Načela ob izbiri vzgojnih postopkov oz. ukrepov:

- Načelo postopnosti: pred predlogom za izrek vzgojnega opomina morajo biti izvedeni /uporabljeni vsaj trije izmed vzgojnih postopkov, razen pri hujših kršitvah.
- Načelo soudeležnosti in aktivnosti učenca: potrebna je odločitev in napor učenca, da ustvarjalno rešuje spor ali problem.
- Načelo individualnega pristopa: Pri izbiri vzgojnih postopkov se upoštevajo individualne značilnosti učenca in okoliščine. Učitelj ali razrednik se po proučitvi primera/konflikta in po razjasnitvi situacije odloči za izbiro vzgojnega postopka ter spremlja izvajanje izbranega vzgojnega postopka.
- Načelo primernosti vzgojnega postopka glede na pričakovane spremembe: Možna je večkratna izbira istega vzgojnega postopka ter kombinacije več vzgojnih postopkov.
- Načelo kontradiktornosti: kršitelju je potrebno omogočiti izjavo o kršitvenem dejanju ali dogodku in o izjavah nasprotne strani.
- Načelo pravičnosti in spoštljivosti: Pri obravnavi kršitev so vsi udeleženci med seboj spoštljivi.
- Privilegij zoper samoobtožbo: šola od kršitelja ne sme pridobiti priznanja krivde ali kakršnihkoli izjav o kršitvi na nezakonit način.

7.1. Vzgojni postopki

Vzgojni postopek omogoča učencu soočenje z napako, pripomore k uvidu vzroka za lastno ravnanje in je priložnost za učenje, napredek in spremembo. Omogoča, da učenec napako popravi.

Vzgojni postopek (razgovor) vodi učitelj, razrednik ali svetovalna delavka. Pogovori se zapišejo, realizacijo dogovorov spremlja oseba, ki je razgovor vodila ali razrednik.

Vzgojno delovanje učiteljev in ostalih strokovnih delavcev zajema:

- seznanjanje učencev s sprejetimi vrednotami,
- seznanjanje učencev s pravili,
- pogovor z učenci z namenom svetovanja in uvida,
- uvajanje načel restitucije v primerih kršenja pravil in povzročitve škode.

Vzgojni postopki:

1. Pogovor učitelja z učencem
2. Pogovor razrednika z učencem
3. Razrednik obvesti starše
4. Pogovor razrednika s starši
5. Pogovor svetovalne delavke z učencem
6. Pogovor šolske svetovalne službe, razrednika, vodstva šole in učenca s starši
7. Postopek pred tričlansko komisijo
8. Postopek izrekanja vzgojnega opomina
9. Odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam

Restitucija je vzgojni postopek, pri kateri učenec/učenci popravi/jo svoje neustrezno ravnanje z dejanjem, ki moralno, materialno ali kako drugače poravnano storjeno napako. Ukrepi, ki učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti:

- priprava govorne vaje ali predstavitvenega plakata na določeno temo;
- priprava pisnega poročila, razmišljanja o kršitvi in o ustrežnejših ravnanjih;
- zapis pozitivnih lastnosti učenca, do katerega se je kršitelj neprimerno vedel;
- pogovor o kršitvi v razredu, na razredni uri, izpostavitve problematike v razredu;
- (javno) opravičilo učenca, ki je s svojim vedenjem prizadel drugega;
- popravilo uničenega oziroma poškodovanega inventarja;
- plačilo povzročene škode;
- urejanje šolske okolice;
- pomoč učitelju v oddelku podaljšanega bivanja, dopolnilnem pouku, v knjižnici;
- pomoč tehničnemu osebju.

Načela restitucije so:

- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno škodo (bolečino ...).
- Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Omogoča (promovira) pozitivno vedenje, poudarja vrednote ter ne vzpodbuja obrambnih vedenj kot sta kritika in kazen.

Oblike vzgojnih ukrepov in postopki izrekanja vzgojnih ukrepov so zapisani v PRAVILIH ŠOLSKEGA REDA.

7.2. Vzgojni ukrepi

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano s priložnostmi za učenje in spreminjanje vedenja.

Uporabljajo se:

- ko učenci zavračajo samopresojo, svetovanje in usmerjanje,
- niso pripravljeni upoštevati potreb in pravic drugih,
- ponavljajo kršitve šolskih pravil in dogovorov,
- ko so bili predhodno izvedeni vzgojni postopki.

Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev. Če starši odklanjajo sodelovanje, se vzgojni ukrep izvede na podlagi strokovne odločitve delavca, ki lahko ukrep izreče individualno ali po predhodnem mnenju učiteljskega zbora šole. Če starši odklanjajo sodelovanje, odklonitev ne zadrži uporabe vzgojnega ukrepa.

Pri izbiri vzgojnega ukrepa upoštevamo težo kršitve, predvidene pedagoške posledice ukrepanja, zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost, nagibe oziroma motive za dejanje, okolje, v katerem učenec živi, škodljivost dejanja ter ponavljanje kršitve.

Oblike vzgojnih ukrepov in postopki izrekanja vzgojnih ukrepov so zapisani v PRAVILIH ŠOLSKEGA REDA.

7.3 Vzgojni opomini

Vzgojni opomin se učencu izreče po tem, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti in ukrepi šole ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena. Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor v skladu s 60. f členom Zakona o osnovni šoli:

- Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, ob dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnostih, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.
- Učencu lahko šola izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat.
- Razrednik s svetovalno službo za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin, najkasneje v desetih delovnih dneh od izrečenega opomina pripravi Individualizirani vzgojni načrt, v katerem se natančno opredelijo odgovornosti in dejavnosti učenca, staršev in učiteljev; konkretne vzgojne dejavnosti, postopke in vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

8. PRAVILA ŠOLE

Hišni red in Pravila šolskega reda pripomorejo, da se normalno odvija pouk in ostale dejavnosti. Pri učencih se poveča občutek varnosti, odrasle pa pravila zavezujejo k enotnemu in usklajenemu delovanju, kar je natančneje opredeljeno v Pravilih šolskega reda.

Hišni red OŠ dr. Antona Trstenjaka Negova določa podrobnosti v zvezi s poslovanjem šole, in sicer:

- območje šole in površine, ki sodijo v šolski prostor
 - poslovni čas in uradne ure
-

- uporabo šolskega prostora in način dostopa
- organizacijo nadzora
- ukrepe za zagotavljanje varnosti
- vzdrževanje reda in čistoče

Pravila šolskega reda temeljijo na vzgojnem načrtu šole in natančneje opredeljujejo dolžnosti in odgovornosti učencev, načine zagotavljanja varnosti, pravila obnašanja in ravnanja, kršitve, postopke in ukrepe v primeru kršitev pravil, organiziranost učencev, opravičevanje odsotnosti ter sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

Hišni red in Pravila šolskega reda sta samostojna dokumenta in sta prilogi vzgojnemu načrtu šole.

9. SPREMLJAVA IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA

Za uresničevanje vzgojnega načrta je odgovorna ravnateljica šole, ki tudi določi načine in metode spremljanja. Pri tem sodelujejo strokovni delavci šole, učenci in starši.

- Strokovni delavci:

v okviru strokovnih aktivov, na pedagoških konferencah in drugih sestankih poročajo o uspešnosti dela, predlagajo morebitne spremembe in dopolnitve glede vzgojnega delovanja.

- Učenci:

pri urah oddelčne skupnosti v skladu z vzgojnim načrtom šole oblikujejo razredna pravila in dogovore. Predstavniki učencev oddelčne skupnosti o dogajanju v razredu poročajo na sestankih šolske skupnosti ter sošolcem posredujejo sprejete sklepe teh sestankov. Predstavniki učencev sodelujejo tudi na sestankih, ki potekajo v okviru projektov šole.

- Starši:

na roditeljskih sestankih, drugih oblikah srečanj in na svetu staršev, dajejo pobude in predloge za izboljšanje vzgojnega delovanja.

Vzgojni tim pripravi na osnovi poročil strokovnih delavcev ter izvedene ankete za starše in učence o vzgojnem delovanju šole sintezno poročilo.

Vzgojni načrt št. 2 je bil predstavljen in sprejet na učiteljskem zboru dne 16. 2. 2017.

Svet staršev se je seznanil z Vzgojnim načrtom in podal soglasje k Vzgojnemu načrtu dne 27. 2. 2017.

Svetu zavoda se je seznanil in sprejel Vzgojni načrt št. 2 dne 2. 3. 2017.

Vzgojni načrt št. 2 se začne izvajati 3. 3. 2017 ter velja do vnosa sprememb, ki jih narekuje življenje in delo na šoli.

Svet zavoda je sprejel popravek II dokumenta dne 28. 9. 2018. Popravljen Vzgojni načrt - popravek II začne veljati dan po sprejetju Sveta zavoda.

Svet zavoda je sprejel popravek III dokumenta dne 30. 9. 2019. Popravljen Vzgojni načrt – popravek III začne veljati dan po sprejetju Sveta zavoda.

Negova, 30. 9. 2019

Št. delovodnika:

Predsednik Sveta zavoda
Matej Kraner

Ravnateljica
mag. Slavica Trstenjak